

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
پژوهشکده اسلام تمدنی

بهار 1403

فصلنامه خبری

پژوهشکده اسلام تمدنی

ICI.ISCA.AC.IR

عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی مطرح نمود؛

فتح مکه، اولین واقعه تمدن‌ساز اسلام
در ماه مبارک رمضان

محمد باغستانی: تشکیل اولین دولت شهر مسلمان
پس از فتح مکه اتفاق افتاد.

مدیرگروه و عضو هیأت علمی گروه حکمت و کلام جدید پژوهشکده اسلام تمدنی
مطرح نمود؛

عبور از ظواهر به بواطن اعمال در ماه
مبارک رمضان

سیدمجید ظهیری: توجه به باطن
اعمال رشد و تکامل شگرفی در انسان
ایجاد می کند.

مدیر گروه و عضو هیأت علمی گروه حکمت و کلام جدید پژوهشکده اسلام تمدنی؛

عالی ترین مراتب حیات مجدد جان آدمی در
خردورزی و تدبر در قرآن نهفته است

🎤 سیدمجید ظهیری: رستاخیز، یکی از اصلی ترین
پیام های ادیان ابراهیمی است که به طور ویژه در
کاملترین شکل آن یعنی قرآن آمده است.

عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی بیان نمود؛

فتح اندلس، دومین واقعه مهم تمدن ساز
اسلام در ماه مبارک رمضان

🎤 محمد باغستانی: مسلمانان توانستند پس از
فتح اندلس، این سرزمین را به یک دوره شکوفایی
علمی و تمدنی برسانند.

مدیر گروه هنر و تمدن اسلامی پژوهشکده اسلام تمدنی مطرح نمود؛

جنگ قادسیه، دیگر واقعه مهم
تمدن ساز اسلام در ماه مبارک رمضان

محمد باغستانی: در جنگ قادسیه،
امپراطوری بزرگ ساسانی توسط مسلمانان
سقوط کرد.

مدیر کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی شیخ بهایی دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی
بیان نمود؛

فعالیت های واحد فناوری اطلاعات
پژوهشکده اسلام تمدنی در ماه مبارک
رمضان

وحید شریفی، مدیر کتابخانه و مرکز اطلاع
رسانی شیخ بهایی دفتر تبلیغات اسلامی
خراسان رضوی در توضیح فعالیت های واحد
فناوری اطلاعات پژوهشکده اسلام تمدنی
در ماه مبارک رمضان سال جاری گفت: واحد
فناوری اطلاعات پژوهشکده اسلام تمدنی
همچون سال های گذشته فعالیت های
مستمری در ماه رمضان اعم از اطلاع رسانی،
تولید خبر، طراحی و انتشار کلیپ اعضای
هیأت علمی را داشته است.

به همت اداره کتابخانه و اطلاع رسانی دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی
و با همکاری پژوهشکده اسلام تمدنی؛

نشست تخصصی کاربرد های هوش مصنوعی در پژوهش های علوم اسلامی برگزار گردید

🎤 وحید شریفی، مدیر اداره کتابخانه و
اطلاع رسانی دفتر تبلیغات اسلامی
خراسان رضوی، در ابتدای نشست به
توضیح مفاهیم پایه هوش مصنوعی
پرداخت و در ادامه بزرگترین پروژه های
هوش مصنوعی خارجی و داخلی را
معرفی کرد.

به همت اداره امور پژوهشی اداره کل پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی
برگزار گردید؛

نشست علمی بررسی ابعاد پاسخ گویی موشکی ایران به تجاوزات رژیم صهیونیستی اسرائیل

🎤 حجت الاسلام سیدسجاد ایزدهی: پازل
جمهوری اسلامی ایران در پاسخ گویی
موشکی به تجاوزات رژیم صهیونیستی
اسرائیل تکمیل شد.

رئیس پژوهشکده اسلام تمدنی مطرح نمود:

حکمرانی مطلوب از منظر استاد
شهید مرتضی مطهری

سیدمجید ظهیری: در نگاه قرآنی
و حکمی استاد مطهری غایت
حکمرانی مطلوب، عدالت و وسیله
رسیدن به آن، آزادی است.

به همت شورای هوش مصنوعی حوزه علمیه خراسان
و با همکاری اداره کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی شیخ
بهایی دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی؛

نشست تخصصی رصد زیست بوم هوش مصنوعی در جهان اسلام با
ارائه ابراهیم دانشی فر رئیس مرکز فناوری اطلاعات آستان قدس رضوی
با دبیری علمی وحید شریفی مدیر کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی شیخ
بهایی برگزار گردید.

در ابتدای این نشست دانشی فر گفت: از نمونه های استفاده از هوش مصنوعی
در مطالعات اسلامی می توان به کشف قوانین جدید فقهی، کمک به ریشه
شناسی کلمات، آموزش هوشمند زبان عربی به پژوهشگران قرآنی، کمک به
حفظ سریعتر قرآن و مستندات حدیثی، بسط قوانین اخلاقی اسلامی به
موضوعات مستحدثه اشاره نمود.

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های
حکمرانی در اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری
برگزار گردید!

نشست حکمرانی اسلامی و
حل مسئله فلسطین

عضو هیأت علمی پژوهشگاه
فرهنگ و اندیشه اسلامی: شهید
مطهری دارای اصالت اندیشه،
جامعیت تفکر و «جوامع الكلم» است.

نشست علمی حکمرانی اسلامی و
مساله حجاب

استاد حوزه علمیه مشهد: حجاب و
عفاف یا عدم آن، یکی از سیاست ها و
فرآیندهای مهم و تاثیرگذار در
حکمرانی است.

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های
حکمرانی در اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری
برگزار گردید!

ICI.ISCA.AC.IR

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های حکمرانی در
اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری برگزار گردید؛

نشست علمی حکمرانی اسلامی و
ساختار حکومت و قدرت

استاد سطوح عالی حوزه علمیه
مشهد: رویکرد استاد مطهری در
حکومت از نوع لطف و رحمت است و
حاکمیت از نوع حاکمیت الهی است.

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های حکمرانی در
اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری برگزار گردید؛

نشست علمی حکمرانی اسلامی و تعامل با جامعه جهانی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم اسلامی رضوی: شهید مطهری
معتقد است که اندیشه اسلامی ظرفیت تمدنی دارد و می تواند
تمدن سازی کند و با عدل بر ساخت حکومت اسلامی تاکید می کند.

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های
حکمرانی در اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری
برگزار گردید؛

نشست علمی نقش شهید سلیمانی در تحولات
اخیر منطقه غرب آسیا

🎤 حجت الاسلام سیدجواد وحیدی: شهید
سلیمانی نقش کلیدی در تحولات منطقه غرب
آسیا داشت.

در دوفصلنامه علمی پژوهشی مطالعات فهم حدیث
دانشگاه بین المللی امام خمینی منتشر گردید؛

مقاله علمی پژوهشی عوامل مؤثر بر تقویت
سرمایه اجتماعی در نهاد خانواده مبتنی بر
تعالیم روایی نوشته دکتر سیدعلی نقی ایازی

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی منتشر کرد؛

کتاب اندیشه اجتماعی در آموزه های اسلام نوشته
سیدعلی نقی ایازی و جمعی از اندیشوران

چارچوب کلی جامعه شناسی دینی، اصول شکوفایی
جامعه توحیدی، عوامل نقش آفرین در پیشرفت جامعه
توحیدی در این کتاب موجب بازشناساندن اندیشه های
اجتماعی در آموزه های اسلام به مخاطبین می گردد.

سلسله نشست های مبانی، اصول و شیوه های
حکمرانی در اندیشه علامه شهید مرتضی مطهری
برگزار گردید؛

نشست علمی حج برائت اوج گفتمان
مقاومت برگزار گردید

حجت الاسلام مهدی شجاع: حج می تواند
بزرگترین سبک علمی فکری جهان اسلام باشد.

از سلسله نشست های علمی بین المللی ابعاد
سیاسی فرهنگی، جریان مقاومت با تاکید بر
مکتب شهید سلیمانی برگزار گردید؛

نشست علمی گفتمان مقاومت در اندیشه
فقهی، سیاسی و فلسفی امام خمینی

حجت الاسلام زمانی: تمدن اسلامی یعنی
این که فرهنگ اسلام به صورت جامعه بین
المللی حاکم بر جامعه انسانی باشد.

فراگیری «همستر کامبت» و نمایان شدن دوباره فقدان سواد رسانه‌ای

ماجرای ثروت باد آورده و طی کردن ره صد ساله در یک شب علت اصلی استقبال از همستر است

وحید شریفی پژوهشگر حوزه مدیریت فناوری اطلاعات در یادداشتی ضمن بررسی ماهیت بازی همستر برخی از دلایل گرایش به آن را بیان کرد.

بازی hamster combat در بستر پیام رسان تلگرام مورد استقبال گسترده مردم بخصوص جوانان و نوجوانان قرار گرفته است، این استقبال آن چنان بالاست که خیلی از افرادی حتی در سن 60 سالگی هم به دنبال رویای ثروتمند شدن وارد گرداب این بازی شده اند اما علت این همه استقبال چیست؟ حجت الاسلام زمانی: تمدن اسلامی یعنی این که فرهنگ اسلام به صورت جامعه بین المللی حاکم بر جامعه انسانی باشد.

هفتاد و یکمین کرسی ترویجی عرضه و نقد ایده علمی مرکز تخصصی آخوند خراسانی برگزار شد!

کرسی ترویجی مقایسه جامعیت نسبی و رابط کاربری پایگاه‌های اطلاعاتی نشریات منتخب در حوزه علوم انسانی

 وحید شریفی: یکی از مواردی که می‌تواند کمک شایانی به پژوهشگران در انتخاب یک پایگاه اطلاعاتی نماید وضعیت جامعیت و رتبه آن پایگاه در مقایسه با سایر پایگاه‌ها می‌باشد.

سید محسن میرسندسی تشریح کرد:

موانع تحقق اهداف پیامبران از نگاه قرآن؛
اشرافی‌گری سیاسی، ثروت اندوزی و
گروه‌های مرجع منحرف

عضو هیئت علمی پژوهشکده اسلام تمدنی گفت:
در ادبیات قرآنی مباحثی همانند بهانه‌جویی و
لجاجت، اشرافی‌گری سیاسی، تکاثر و ثروت اندوزی،
بدعهدی و پیمان‌شکنی، گروه‌های مرجع منحرف،
تعصب به شیوه‌های گذشتگان، استکبار و در نهایت
خرافه‌گرایی مردم، از جمله مفاهیمی هستند که به
ما در روشن شدن موانع تحقق اهداف پیامبران از نگاه
قرآن کریم کمک کردند.

کرسی ترویجی شناسایی حوزه‌ها و روندهای
پژوهشی پارادایم تولید اجتماعی

🕌 وحید شریفی: استفاده از قابلیت‌های اینترنت اشیا در
جهت توسعه پارادایم تولید اجتماعی از پتانسیل
مناسبی برای پژوهش‌های آتی برخوردار است که توصیه
می‌شود در اولویت‌های پژوهشی قرار گیرند.

هفتاد و دومین کرسی
ترویجی عرضه و نقد ایده
علمی مرکز تخصصی آخوند
خراسانی برگزار شد؛

ICI.ISCA.AC.IR

هفتاد و سومین کرسی ترویجی عرضه و نقد
ایده علمی مرکز تخصصی آخوند خراسانی
برگزار شد؛

کرسی ترویجی الزامات و چالش های به کارگیری تولید اجتماعی
در تولید صنایع دستی

وحید شریفی: بهره‌مندی از ظرفیت‌های اجتماعی و
توانمندی‌های ملی در حوزه تولید صنایع دستی در عصر کنونی
نیازمند استفاده از روش‌های تولیدی نوین و متناسب با پیشرفت
فناوری است.

مصاحبه های تصویری اعضای هیأت علمی پژوهشکده اسلام تمدنی

ICI.ISCA.AC.IR

بارگذاری در سایت، اینستاگرام و واتساپ و ایستا و آپارات
پژوهشکده اسلام تمدنی

دکتر سیدعلیرضا واسعی

کوتاهه های تمدنی (تمدن قرآنی- انسانی) = 14 کلیپ

دکتر محمد باغستانی

وقایع تمدن ساز اسلام در ماه مبارک رمضان = 24 کلیپ

منشورات

شانزدهمین شماره دوفصلنامه علمی - پژوهشی عقلی نوین منتشر شد

شانزدهمین شماره از دوفصلنامه علمی - پژوهشی «پژوهش‌های عقلی نوین» مربوط به پاییز و زمستان ۱۴۰۲ چاپ و منتشر شد و مقالات این شماره بر روی سامانه نشریه به آدرس <http://novin.isca.ac.ir> نمایه گردید.

بیست و پنجمین شماره فصلنامه علمی - تخصصی مطالعات ادبی متون اسلامی منتشر شد

بیست و پنجمین شماره فصلنامه علمی - تخصصی «مطالعات ادبی متون اسلامی» مربوط به بهار ۱۴۰۱ چاپ و منتشر شد و مقالات این شماره بر روی سامانه نشریه به آدرس <http://jrila.isca.ac.ir> نمایه گردید.

ICI.ISCA.AC.IR

- داستان محمد ﷺ و زینب بنت جحش در منابع تاریخی و تفسیری، خاستگاه و تحولات آندریاس گورکه، ترجمه: محمد تقوی
- فرهنگ کار در نهج البلاغه با تأکید بر مسئله «فاصله قدرت» در نظریه ابعاد فرهنگی هافستد سیدروح اله طباطبائی ندوشن، اکبر غفوری
- قیام حسین بن علی ﷺ از دیدگاه مکتب دیوبندی عبدالرحیم رحیمی، سیدکمال حسینی، احمد سعادت
- عدالت اقتصادی در نگره امام علی ﷺ مهدیه برزگری
- ضرورت توجه به میانی عام و خاص اخلاق در تحقق اخلاق اجتماعی با تأکید بر نهج البلاغه احمد دبیری، سهیلا رضایی، مرتضی نصرالهی
- رابطه اقتصاد و سیاست در سیره علوی یوسف فتاحی

شماره شانزدهم دوفصلنامه علمی ترویجی
سیره پژوهی اهل بیت (ع) منتشر شد

شانزدهمین شماره دوفصلنامه علمی -
ترویجی «سیره پژوهی اهل بیت (ع)»
مربوط به بهار و تابستان 1402 چاپ و
منتشر شد و مقالات این شماره بر روی
سامانه نشریه به آدرس
<http://sirepajouhi.isca.ac.ir> نمایه
گردید.

فصلنامه

۱۰۷

علمی - پژوهشی

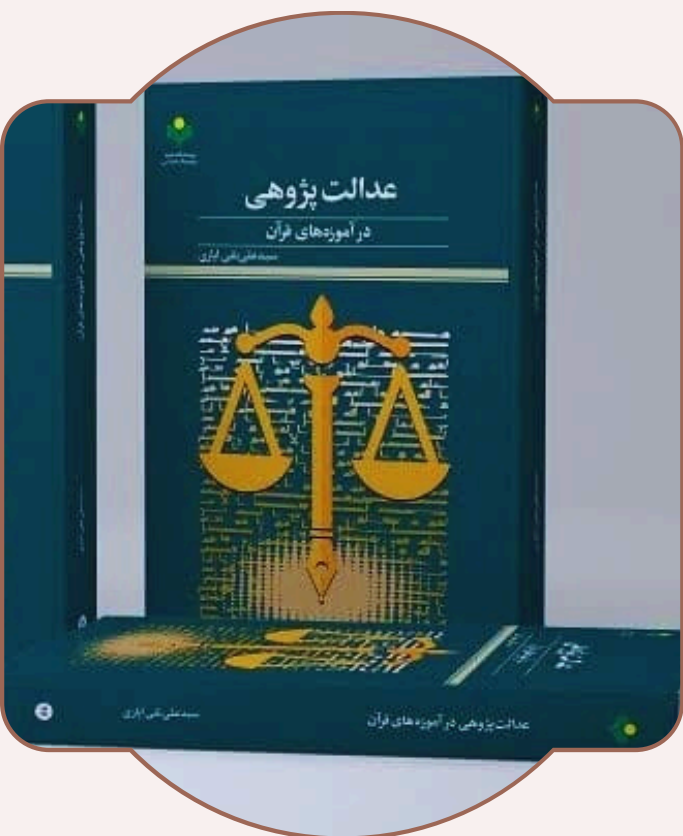
ISSN:2251-9815

دفتر تبلیغات اسلامی، شعبه خراسان رضوی، پژوهشگاه اسلام تمدنی

- الگوی رفتار ارتباطی مبتنی بر نفاق، با رویکرد تحلیل محتوای آیات ناظر به نفاق علیرضا نوبی، سیده فیروزه نورالدینی
- بررسی انسجام متنی سوره عادیات به روش حلقه‌های معنایی ایازر کافی موسوی
- واکاوی نقش‌ها و وجوه ارتباط زبانی در انسجام معنایی جزء ۲۸ قرآن کریم محمدحسین شرفزاده، سعید زارع، آمنه زارع، سعید حضوری
- نقد و بررسی خوانش‌های مفسران پیرامون مفهوم نهی «لا تَعْجَلْ» در آیه ۱۱۴ سوره طه برپرسادات رضی بهابادی، مریم‌سادات احمدی مهرآبادی
- بررسی تطبیقی رویکرد عقلی در تفاسیر المنار و المیزان سید علی میرافشار، سید عبدالرسول حسینی‌زاده، بهزاد جلالوند
- درنگی در معنای لغوی-تفسیری واژه «کظم»، یا استناد به سیاق آیات، با رویکرد تحلیلی انتقادی مسعود الهبانی، زهره نریمانی
- مهم‌ترین دیدگاه‌ها در تعیین مصداق «انفسنا» در آیه مباحله جواد غلامی، محمدجواد عنایتی راد، علیرضا نجف‌زاده تربش

صد و هفتمین شماره از فصلنامه علمی
پژوهشی پژوهش‌های قرآنی منتشر شد

صد و هفتمین شماره از فصلنامه
علمی - پژوهشی پژوهش‌های قرآنی
مربوط به تابستان 1402 چاپ و منتشر
شد و مقالات این شماره بر روی سامانه
<http://jqar.isca.ac.ir> نشریه به آدرس
نمایه گردید.

صد و هفتمین شماره از فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش های قرآنی منتشر شد

صد و هفتمین شماره از فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش های قرآنی مربوط به تابستان 1402 چاپ و منتشر شد و مقالات این شماره بر روی سامانه نشریه به آدرس <http://zqr.isca.ac.ir> نمایه گردید.

به همت نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی؛

کتاب «صنف بنایان و معماران دوران اسلامی آداب، اندیشه ها و حیات حرفه ای» اثر جعفر طاهری، عضو هیأت علمی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه فردوسی مشهد است که در پژوهشکده اسلام تمدنی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه به چاپ رسید.

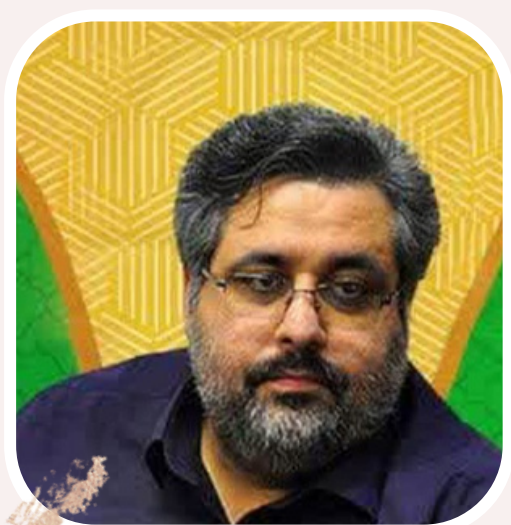

یادداشت ها

دکتر سیدمصطفی احمدزاده:

9 یادداشت علمی با موضوع
تفسیر کاربردی قرآن کریم

دکتر سیدمجید ظهیری:

10 یادداشت علمی و عکس نوشته با موضوع
انتخابات و ماه مبارک رمضان

تهیه شده در
واحد فناوری اطلاعات
پژوهشکده اسلام تمدنی

